

24 Cathedral Road / 24 Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ

Tel / Ffôn: 029 2032 0500

Fax / Ffacs: 029 2032 0600

Textphone / Ffôn testun: 029 2032 0660

info@audit.wales / post@archwilio.cymru

www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Please contact us in Welsh or English.
Cysylltwch â ni yn Gymraeg neu'n Saesneg.

Y Cyngorydd Meirick LI Davies (Cadeirydd)
Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Ffordd Salisbury
Parc Busnes Llanelwy
Llanelwy
Sir Ddinbych
LL17 OJJ

Cyfeirnod: 1107A2019-20

Dyddiad cyhoeddi: 3 Mawrth 2019

Annwyl Gyngorydd Davies

Llythyr Archwilio Blynnyddol – Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru 2017-18

Mae'r llythyr hwn yn crynhoi'r negeseuon allweddol a gyfyd o fy nghyfrifoldebau statudol o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a fy nghyfrifoldebau adrodd o dan y Cod Ymarfer Archwilio.

Mae'r Awdurdod wedi cydymffurfio â'i gyfrifoldebau o ran adrodd ariannol a defnyddio adnoddau

Cyfrifoldeb Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) yw:

- rhoi systemau rheoli ar waith i sicrhau rheoleidd-dra a chyfreithlondeb trafodiadau a sicrhau bod ei asedau yn ddiogel;
- cynnal cofnodion cyfrifyddu cywir;
- paratoi datganiad o gyfrifon yn unol â gofynion perthnasol; a
- sefydlu trefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ei ddefnydd o adnoddau, ac adolygu hyn yn gyson.

Mae Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn ei gwneud yn ofynnol imi:

- roi barn archwilio ar y datganiadau cyfrifyddu;
- adolygu trefniadau'r Awdurdod i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ei ddefnydd o adnoddau; a
- chyflwyno tystysgrif yn cadarnhau fy mod i wedi cwblhau'r archwiliad o'r cyfrifon.

Mae awdurdodau lleol yng Nghymru yn paratoi eu datganiadau cyfrifyddu yn unol â gofynion Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig. Mae'r Cod hwn wedi'i seilio ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

Ar 21 Medi 2018 cyflwynais:

- farn archwilio ddiamedd ar ddatganiadau cyfrifyddu 2017-18 Gronfa Bensiwn y Diffoddwyr Tân; a
- barn archwilio ddiamedd ar ddatganiadau cyfrifyddu 2017-18 yr Awdurdod.

Mae fy adroddiad archwilio i'w weld ar dudalennau 9 i 10 o'r Datganiad o Gyfrifon sydd wedi'i archwilio.¹ Cyn imi ardystio datganiadau cyfrifyddu 2017-18, adroddwyd y materion allweddol a oedd yn deillio o fy archwiliad i aelodau'r Awdurdod yn fy Adroddiad o'r Archwiliad o'r Datganiadau Ariannol ar 17 Medi 2018. Yn ogystal ag adrodd fy mwriad i gyflwyno barn ddiamedd, gwnes i rai argymhellion o ganlyniad i'r materion a nodwyd yn ystod yr archwiliad. Adroddais hefyd un mater sylweddol, gan nodi'r pwyntiau canlynol:²

- mae anghyfreithlondeb posibl y taliadau a wnaed o dan gynllun pensiwn y Diffoddwyr Tân wedi fy atal rhag dod â'r archwiliad i ben; ac
- ni wnaeth yr adroddiad a ystyriwyd yng nghyfarfod mis Mawrth 2018 yr Awdurdod yn ymwneud â Buddion Pensiwn Ychwanegol a'r cofnodion dilynol nodi'n ddigon manwl a oedd yr aelodau yn deall effaith eu penderfyniad ac felly nid oedd hyn yn glir.

Ar 17 Rhagfyr 2018, cymeradwywyd y cynigion i ddatrys y materion yn ymwneud â chynllun pensiwn y Diffoddwyr Tân ac rwyf wedi cael y dogfennau a oedd yn eisiau erbyn hyn. Rwy'n fodlon ar ddull yr Awdurdod a gallaf gyflwyno tystysgrif erbyn hyn yn cadarnhau bod archwiliad datganiadau cyfrifyddu 2017-18 wedi'i gwblhau. Gwelir y dystysgrif hon mewn atodiad ar dudalen 4 o'r Llythyr Archwilio Blyneddol hwn.

Rwy'n fodlon yr oedd gan yr Awdurdod drefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau

Mae fy ystyriaeth o drefniadau'r Awdurdod i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wedi'i seilio ar y gwaith archwilio a wnaed ar y datganiadau cyfrifyddu, yn ogystal â

¹ <http://www.nwales-fireservice.org.uk/media/338366/v-fire-cs-liasonoff-fa-meetings-full-fire-authority-meetings-2018-170918-pdf-8i-datganiad-o-gyfrifon-a-datganiad-llywodraethu.pdf>

² <http://www.nwales-fireservice.org.uk/media/338367/v-fire-cs-liasonoff-fa-meetings-full-fire-authority-meetings-2018-170918-pdf-8ii-archwiliad-o-ddatganiadau-ariannol.pdf>

dibynnu ar y gwaith a wnaed o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009. Ym mis Medi 2018, o dan y Mesur rwyf wedi cyflwyno fy Adroddiad Gwella Blynyddol 2017-18³.

Ar sail canlyniadau fy ngwaith, rwy'n fodlon yr oedd gan yr Awdurdod drefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ei ddefnydd o adnoddau yn 2017-18.

Y ffi archwilio ariannol derfynol ar gyfer 2017 yw £55,050, sef £10,050 yn fwy na'r amcangyfrif a roddais i chi. Mae'r ffi derfynol yn cynnwys £7,000 ychwanegol oherwydd bu'n rhaid i ni wneud llawer o waith ychwanegol o ganlyniad i'r materion a nodwyd yn ystod yr archwiliad ac a adroddwyd i'r Awdurdod ar 17 Medi 2018. Yn ogystal â hyn, ceir ffioedd cyfreithiol o £3,050⁴, sef cyfran un rhan o dair yr Awdurdod o'r costau cyfreithiol allanol (caiff y cyfrannau eraill eu codi ar Awdurdodau Tân Canolbarth a Gorllewin Cymru a De Cymru) a ysgwyddwyd wrth gael cyngor cyfreithiol ar faterion yn ymwneud â Chronfa Bensiwn y Diffoddwyr Tân.

Yn gywir

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'MJ', followed by a horizontal line.

Mark Jones

Ar gyfer ac ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru

cc. Simon Smith, Prif Swyddog Tân
Ken Finch, Swyddog Adran 151
Helen MacArthur, Prif Swyddog Cynorthwyol

³ http://www.archwilio.cymru/cy/system/files/publications/nwfra_air_welsh.pdf

⁴ Codir TAW ar y ffioedd cyfreithiol, sydd wedi'i gynnwys yn y £3,050.

Tystysgrif Archwilio yr Archwilydd Cyffredinol i aelodau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru

Barn

Fel y nodais yn fy adroddiad dyddiedig 21 Medi 2018, yn fy marn i mae'r datganiad o gyfrifon yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol Awdurdod Tân Gogledd Cymru ar 31 Mawrth 2018 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Roedd fy adroddiad dyddiedig 21 Medi 2018 yn cynnwys fy marn archwilio ar gyfrifon 2017-2018 ac yn egluro na allai'r archwiliad ddod i ben yn ffurfiol hyd nes i mi gwblhau fy ystyriaeth o faterion sy'n ymwneud â Chronfa Bensiwn y Diffoddwyr Tân.

Mae'r gwaith hwn wedi'i gwblhau erbyn hyn ac mae materion yr archwiliad wedi'u datrys.

Rwyf yn ardystio felly fy mod i wedi cwblhau'r archwiliad o'r cyfrifon yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a'r Cod Ymarfer a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Anthony J Barrett
Ar gyfer ac ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru
19 Mawrth 2019

24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ